

Věc C-117/24

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

14. února 2024

Předkládající soud:

Fővárosi Törvényszék (Maďarsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

1. února 2024

Žalobkyně:

JYSK Kereskedelmi Kft.

Žalovaný:

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

[omissis]

Žalobkyně: JYSK Kereskedelmi Kft. ([omissis] Ecsér, Maďarsko
[omissis])

[omissis]

Žalovaný: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Národní úřad
pro bezpečnost potravinového řetězce, [omissis]
Budapešť, Maďarsko [omissis])

[omissis]

Předmět sporu: Správní žaloba, jejímž předmětem je rozhodnutí [omissis]
o uložení pokuty v oblasti ochrany lesů

USNESENÍ

Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti, Maďarsko) zahajuje řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem Evropské unie za účelem výkladu čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 995/2010.

Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) pokládá Soudnímu dvoru Evropské unie tuto předběžnou otázku:

Musí být čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (EU) č. 995/2010, ve spojení s jeho čl. 6 odst. 1, vykládán v tom smyslu, že je v souladu s uvedenými ustanoveními okolnost, že hospodářský subjekt má přístup k prvkům uvedeným v čl. 6 odst. 1 téhož nařízení, které jsou součástí systému náležité péče udržovaného a hodnoceného nebo používaného jeho mateřskou společností, pokud tento systém zavedla kontrolní organizace ve smyslu článku 8 [uvedeného nařízení]?

[omissis] [náležitosti vnitrostátního procesního práva]

Základ

- 1 Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti), jakožto správní soud, jemuž byl předložen spor v oblasti ochrany lesů, žádá Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) na základě článku 267 SFEU o výklad ustanovení unijního práva nezbytných k vyřešení sporu v původním řízení.

Předmět sporu a relevantní skutečnosti

- 2 Žalobkyně je hospodářským subjektem ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 995/2010 (dále jen „nařízení“), který poprvé uvádí na vnitřní trh dřevo a dřevařské výrobky. Veškerý kapitál žalobkyně vlastní společnost LLG A/S, která je registrována v Dánsku (dále jen „mateřská společnost“).
- 3 Žalovaný, jakožto příslušný orgán jmenovaný pro účely uplatňování nařízení, vykonal v roce 2023 kontrolu v sídle žalobkyně, během níž přezkoumal kromě jiných hledisek také to, zda žalobkyně používá systém náležité péče ve smyslu čl. 4 odst. 2 a čl. 6 odst. 1 nařízení (Due Diligence System).
- 4 Jak bylo zjištěno, systémem náležité péče, který žalobkyně používala, byl systém zavedený její mateřskou společností, který vycházel do značné míry z analýz rizik, jež vypracovala Preferred by Nature v postavení kontrolní organizace ve smyslu článku 8. Během daného postupu mohla žalobkyně získat údaje o různých dřevařských výrobcích, uložené v systému náležité péče, a předložit je žalovanému, což prokazuje, že žalobkyně má rovněž přístup k jednotlivým prvkům tohoto systému. V souvislosti s analýzou rizik sama žalobkyně připustila, že tuto analýzu vypracovala zčásti mateřská společnost.
- 5 Na základě této kontroly uložil žalovaný žalobkyni rozhodnutím č. 6100/2466–24/2023 ze dne 26. května 2023 mimo jiné zaplacení pokuty v oblasti ochrany lesů, a to za porušení čl. 4 odst. 2 a čl. 6 odst. 1 nařízení, a zavedení komplexního systému náležité péče. Pro účely odůvodnění výše uvedených povinností uvedl, že na základě dostupných důkazů bylo určeno, že žalobkyně nemá k dispozici systém náležité péče, který by byl zaveden jejím jménem a vypracován v souvislosti

s činnostmi, jimiž se zabývá, jak požaduje nařízení, a že nepoužívá ani systém tohoto druhu, který by byl zaveden kontrolní organizací ve smyslu článku 8 nařízení. Žalovaný je toho názoru, že k tomu, aby byl systém náležité péče v souladu s výše uvedenými ustanoveními nařízení, je nutné, aby jej udržovala žalobkyně v postavení hospodářského subjektu a nikoli její mateřská společnost.

Argumenty účastníků řízení

- 6 Žalobkyně se prostřednictvím své žaloby domáhá toho, aby bylo výše uvedené rozhodnutí zrušeno. Tvrdí, že systém náležité péče udržovaný její mateřskou společností může být považován za její vlastní systém náležité péče a že tedy splňuje požadavek stanovený v čl. 4 odst. 2 a 3 a v čl. 6 odst. 1 nařízení. Konkrétněji uvádí, že relevantní ustanovení nařízení jí ukládají povinnost používat systém náležité péče, nikoli však povinnost takový systém vytvořit. Uvádí a prostřednictvím dokladů osvědčuje skutečnost, že příslušný německý spolkový orgán kontroloval v roce 2021 v sídle německé dceřiné společnosti legalitu systému náležité péče, který byl vytvořen její mateřskou společností a používán ve všech evropských dceřiných společnostech, a že na rozdíl od postoje, který zaujímá maďarský orgán, nebyla při této kontrole zjištěna existence žádných porušení předpisů a bylo uznáno, že tento systém náležité péče je v souladu s čl. 4 odst. 2 nařízení. Vzhledem k tomu, že žalobkyně používá systém náležité péče zavedený její mateřskou společností, i výše uvedená skutečnost podle jejího názoru potvrzuje, že povinnost stanovená v čl. 4 odst. 2 a 3 a v čl. 6 odst. 1 nařízení musí být považována za splněnou.
- 7 Žalovaný navrhuje, aby byla žaloba zamítnuta. Rozhodující význam přikládá skutečnosti, že žalobkyně vykonává činnost spočívající v dovozu na území Evropské unie nejen prostřednictvím mateřské společnosti, nýbrž i přímo, což je důvodem k tomu, že podle nařízení má postavení hospodářského subjektu. Nezpochybňuje, že mateřská společnost má k dispozici systém náležité péče, avšak má za to, že žalobkyně jakožto hospodářský subjekt nemůže být zproštěna povinnosti takový systém sama udržovat v souladu s čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení. Podle názoru žalovaného vychází řízení dovozu dřeva a dřevařských výrobků z podnikatelských rozhodnutí mateřské společnosti, nicméně pokud pověří dceřiné společnosti samostatnými úkoly v oblasti dovozu, z relevantních ustanovení nařízení vyplývá, že v takovém případě musí systém náležité péče udržovat samy dceřiné společnosti.

Relevantní právní ustanovení

- 8 Článek 4 odst. 2 a 3 nařízení:

„2. Hospodářské subjekty při uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh vykonávají náležitou péči. Za tímto účelem použijí rámec postupů a opatření vymezený v článku 6 (dále jen ‚systém náležité péče‘).

3. Každý hospodářský subjekt udržuje a pravidelně hodnotí svůj vlastní systém náležité péče, který používá, s výjimkou situace, kdy hospodářský subjekt využívá systém náležité péče zavedený kontrolní organizací uvedenou v článku 8. Jako základ systému náležité péče lze využít stávající vnitrostátní systém dohledu podle vnitrostátního práva a případné dobrovolné správní systémy, které splňují požadavky stanovené tímto nařízením.“

9 Článek 6 odst. 1 nařízení:

„1. Systém náležité péče uvedený v čl. 4 odst. 2 obsahuje tyto prvky:

a) opatření a postupy zajišťující přístup k níže uvedeným informacím, které se týkají dodávek dřeva a dřevařských výrobků uváděných hospodářským subjektem na trh:

- popis, včetně obchodního názvu a druhu výrobku i obecného názvu druhů dřevin a případně úplného vědeckého názvu dřevin,
- země původu vytěženého dřeva, a případně:
 - i) region daného státu, v němž bylo dřevo vytěženo, a
 - ii) oprávnění k těžbě,
- množství (vyjádřené v objemu, hmotnosti nebo počtu jednotek),
- jméno a adresa dodavatele hospodářského subjektu,
- název a adresa obchodníka, jemuž byly dřevo a dřevařské výrobky dodány,
- doklady nebo jiné informace uvádějící, že toto dřevo a dřevařské výrobky jsou v souladu s použitelnými právními předpisy;

b) postupy posouzení rizik, které umožňují provozovateli analyzovat a posoudit riziko uvedení nezákonně vytěženého dřeva nebo dřevařských výrobků z tohoto dřeva na trh.

Takové postupy zohledňují informace uvedené v písmeni a) i příslušná kritéria pro posouzení rizik, zahrnující:

- zajištění souladu s použitelnými právními předpisy, což může zahrnovat certifikaci nebo jiné režimy ověřování třetích stran, které se týkají souladu s použitelnými právními předpisy,
- šíření se nezákonné těžby konkrétních druhů dřevin,

- šíření se nezákonné těžby nebo nezákonných postupů v zemi původu vytěženého dřeva nebo v regionu dané země, v němž bylo dřevo vytěženo, včetně uvážení výskytu ozbrojeného konfliktu,
 - sankce uvalené Radou bezpečnosti OSN nebo Radou Evropské unie na dovoz nebo vývoz dřeva,
 - komplexnost dodavatelského řetězce dřeva a dřevařských výrobků;
- c) není-li riziko zjištěné během postupů posouzení rizik podle písmene b) zanedbatelné, postupy zmírňování rizika sestávající ze souboru opatření a postupů, které jsou odpovídající a přiměřené pro účinné snižování daného rizika a které mohou zahrnovat požádání o doplňkové informace či doklady nebo ověření třetí strany. “

Uvedení důvodů, které vedou k položení předběžné otázky

- 10 V tomto sporu se Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) táže, zda je praxe, kterou uplatňuje žalobkyně v souvislosti se systémem náležité péče, v souladu s čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení ve spojení s čl. 6 odst. 1 téhož nařízení, tj. zda se musí mít za to, že žalobkyně splňuje požadavky stanovené ve výše uvedených ustanoveních nařízení, pokud používá systém náležité péče udržovaný její mateřskou společností.
- 11 V judikatuře Soudního dvora nenalezl Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) žádnou věc, v níž by Soudní dvůr podal výklad čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení. Považuje tedy za nutné zahájit řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem s cílem zjistit, které konkrétní povinnosti náleží hospodářským subjektům v souvislosti se systémem náležité péče.
- 12 Zásadní okolností je to, že je žalobkyně považována za hospodářský subjekt, který poprvé uvádí na vnitřní trh dřevo a dřevařské výrobky, tj. působí jako samostatný dovozce, který vykonává svou činnost bez mateřské společnosti. Podle nařízení proto žalobkyni náleží určité povinnosti související se systémem náležité péče týkající se dřeva a dřevařských výrobků, které uvádí na trh a které byly pořízeny mimo Evropskou unii.
- 13 Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) si není jist tím, jaký je rozsah těchto povinností. Článek 4 odst. 2 nařízení ukládá hospodářskému subjektu povinnost „používat“ systém náležité péče, zatímco podle odstavce 3 téhož článku musí hospodářský subjekt tento systém „udržovat“ a „pravidelně hodnotit“.
- 14 Referenčním dokumentem pro výklad nařízení je (právně nezávazný) dokument nazvaný „Sdělení Evropské komise ze dne 12. února 2016 – Pokyny k nařízení EU o dřevu“. Podle tohoto dokumentu mají hospodářské subjekty povinnost „shromažďovat informace o dřevu a dřevařských výrobcích, jimiž se

zabývají, a o jejich dodavatelích, s cílem provádět komplexní posouzení rizik“. Kromě toho „je zásadní, aby hospodářský subjekt, který používá svůj *vlastní* systém náležité péče, tento systém pravidelně hodnotil, aby bylo zaručeno, že se odpovědné osoby řídí použitelnými postupy a že je v praxi dosahováno požadovaného výsledku“. Z těchto pokynů však nevyplývá, zda může být za *vlastní* systém náležité péče hospodářského subjektu považován [systém], který neudrzuje sám hospodářský subjekt, nýbrž jeho mateřská společnost.

- 15 Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) má za to, že pokud spočívá povinnost vyplývající pro hospodářský subjekt z čl. 4 odst. 2 a 3 tohoto nařízení výlučně v používání systému náležité péče, který slouží ke shromažďování údajů a k posuzování a snižování rizik týkajících se dřeva a dřevařských výrobků, jež tento hospodářský subjekt uvádí poprvé na trh na území Evropské unie, nelze mít za to, že žalobkyně nemá k dispozici systém náležité péče, který by byl v souladu s tímto nařízením. Pokuta, která byla z tohoto důvodu uložena v oblasti ochrany lesů, by byla v takovém případě protiprávní a tato část správního rozhodnutí by musela být zrušena. Pokud by naopak z čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení vyplývalo, že je žalobkyně povinna mít k dispozici systém náležité péče, který se týká přímo jejího jména a který byl vypracován výslovně pro činnosti, jimiž se žalobkyně zabývá, prohlášení obsažené ve správním rozhodnutí by bylo v souladu s právem a žaloba by musela být v tomto bodě zamítnuta.
- 16 Mateřská společnost žalobkyně, která se zabývá prodejem dřevařských výrobků, má v různých částech Evropy dceřiné společnosti, které jsou považovány za hospodářské subjekty a podle žalobkyně rovněž používají systém náležité péče udržovaný mateřskou společností, a to stejným způsobem jako žalobkyně. Žalobkyně v tomto sporu předložila výsledky kontroly provedené v sídle německé dceřiné společnosti příslušným německým spolkovým orgánem, z nichž vyplývá – podle prohlášení žalobkyně – že tentýž systém náležité péče byl považován za slučitelný s čl. 4 odst. 2 nařízením. Ze všech výše uvedených důvodů je z celoevropského pohledu důležité určit, zda je podle právního výkladu, který poskytne Soudní dvůr, fungování těchto dceřiných společností v souladu s nařízením, co se týče systému náležité péče.
- 17 Z těchto důvodů žádá Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti) Soudní dvůr, aby podal výklad, zda je praxe, kterou vykonává žalující hospodářský subjekt a která spočívá v tom, že úkoly týkající se udržování a hodnocení systému náležité péče nevykonává sama žalobkyně, nýbrž její mateřská společnost, a to takovým způsobem, který umožňuje žalobkyni získat přístup k prvkům obsaženým v tomto systému, v souladu s čl. 4 odst. 2 a 3 nařízením.
- 18 [omissis]
- 19 [omissis] [náležitosti vnitrostátního procesního práva]

V Budapešti dne 1. února 2024

[podpisy]

PRACOVNÍ DOKUMENT